

Debattredaksjonen prioriterer korte innlegg. A-debatt: Maks lengde 4.000 tegn, C-debatt: Maks lengde 1.500 tegn, Kronikk: Maks lengde 6.500 tegn. Innlegg skal undertegnes med fullt navn. Redaksjonen skal alltid ha navn og adresse på forfatteren. Redaksjonen forbeholder seg retten til å kvalitetssikre og forkorte innlegg.

► Felles for alle tre organisasjonene er at etableringen av Israel som stat er en forutsetning for jødernes omvendelse, som igjen forstås som en forutsetning for Messias' gjenkomst.

Kristensjonister og jøders frelse

Hans Morten Haugen
Førsteamanuensis ved
Diakonhjemmet og leder for
Sabeels venner i Norge

KRONIKK

Evangelieformidling for jøder er utfordrende, og nødvendig dialogarbeid har ofte fortrengt misjonsarbeid. Har kristensjonister en oppfatning om og strategi i møte med jøder som ikke vedkjenner seg Jesus som Messias?

Selv om kristensjonismen er mangfoldig, ser vi her på tre norske organisasjoner: Karmel-instituttet (etablert i 1945), Ordet og Israel (1978) og den norske avdelingen av Internasjonale kristne ambassade Jerusalem (IKAJ, 1980). For den siste må vi lese hovedsakelig skrifter skrevet av ledelsen i Jerusalem for å få et innblikk i deres posisjoner.

Trøste staten Israel

Kristensjonismen sier at Bibelen gir guddommelig gitte territorielle rettigheter til jødene – som oppfylning av Guds løfter. Kristensjonismen vektlegger også at kristne er kalt til å trøste og velsigne staten Israel. Ordet Israel har imidlertid også en rekke andre bibelske betydninger, som hele Guds folk.

Romerbrevet 9-11 ('Guds vei med Israel') er den mest siterte nytestamentlige teksten for å forstå Guds særlige omsorg for og plan med israelittene i nytestamentlig tid. Innledningsvis viser Paulus til at paktene, loven, templetjenesten og løftene tilhører dem. Rett etterpå følger vers 6 og 7 som langt sjeldnere blir vist til: «For ikke alle israelitter tilhører virkelig Israel, og ikke alle Abrahams etterkommere er Abrahams barn». Her tydeliggjøres altså skillet mellom israelitt, som Abrahams etterkommere, og Israel, som hele Guds folk, uavhengig av vårt etniske opphav.

Forutsetter statsdannelse

Felles for alle tre organisasjonene er at etableringen av Israel som stat er en forutsetning for jødernes omvendelse, som igjen forstås som en forutsetning for Messias' gjenkomst. Med andre ord kommer Israels fysiske gjenoppretting for Israels åndelige gjenoppretting, som kommer for Tusenårsriket. Uten å gå i detalj om pre- og postmillennianismen, som handler om Kristi kommer før eller etter Tusenårsriket, ser de fleste kristensjonister Tusenårsriket som nært knyttet til 'Riket for Israel'.

De tre organisasjonene legger ulik vekt på forholdet til den moderne stat Israel. Ordet og Israel er noe mindre opptatt av dette forholdet, og Ordet og Israel er også den av de tre organisasjonene som tydeligst peker på Jesus Kristus som eneste vei til frelse, både i vedtekter («Ordet og Israels lov») og grunnlagsdokument

FELLESNEVNER: Selv om det er flere likhetstrekk mellom kristensjonistiske organisasjoner i Norge, er det klare forskjeller i hvordan de ser på evangelisering overfor jøder, påpeker Hans Morten Haugen i sin kronikk. ILLUSTRASjonsBILDE: SEBASTIAN SCHEINER, AP PHOTO/NTB SCANPIX

(«Ordet og Israels basis»). Staten Israel er likevel avgjørende. Kristensjonistisk trosmanifest sier at etableringen av staten Israel «er begynnelsen på Israels frelse».

Forventer lidelser

Ordet og Israel formidler bøker og foredragsholdere som holder fast at det er ufattelige lidelser som vil resultere i jødernes omvendelse. Som eksempel brukes Per Haakonsen. Hans siste bok «Israel» er til salgs hos Ordet og Israel. Ifølge Haakonsen vil jødernes omvendelse skje i kjølvannet av folkeslagenes krig mot Israel (Es 38-39; Joel 3; Sak 12). Selv om bibeltekster kan leses slik Haakonsen gjør, er det grunn til å advare mot skråsikker tale om hva som vil skje. Å spekulere i lidelser strider mot kristen etikk. Haakonsen mener at det kun er nøden hos jødene som vil frambringe deres omvendelse.

Karmel-instituttet er den av de tre organisasjonene som tydeligst tar direkte avstand fra å drive evangelieformidling til jøder, til tross for vedtektenes formulering om å være en Ordets tjener. Per Faye Hansen skrev i det første nummeret av Karmel-nytt fra 1945: «skylder å gi [jødene] Kristi rettferdighet og kjærlighet tilbake.» En slik tilnærming finnes

ikke i dag, og den nye undertittelen på Karmel-nytt er illustrerende: «Vi peker – landet preker». Karmel-instituttet har også beveget seg fra en luthersk basis til en ikke-konfesjonell basis og fra en generell tilnærming («orientering i jødespørsmålet») til en klarere politisk tilnærming («zionistisk informasjonsjenereste»).

Politisk budskap

Karmel-nytt har de siste årene hatt et fast spalte kalt «profetiens lys», skrevet av Johan Henrik Jørgensen. I nr 24 2009 skriver han som avslutning på en lengre utlegning av Paulus og apostlene: «Med gjenreisningen av staten Israel er det gamle skillet fra urkirken (dvs. i aposteltiden) mellom jødekristne (d.e. messianske jøder) og hedningekristne atter blitt aktuelt.» Etableringen av staten Israel introduserer med andre ord det som omtales som to parallelle linjer i forkynnelsen. Det er riktig at eksempelvis Rom 11, 30-32 viser hvordan avvísningen av Jesus som Messias hos de jødiske religiøse lederne åpnet for utbredelsen av evangeliet for alle, slik at læren om Messias ikke forble en del av jødedommen. Videre skal jødene «nå få barmhjertighet. Likevel er det ikke gitt at etableringen av staten

Israel spiller noen rolle i denne frelseshistorien.

IKAJ har en slags mellomposisjon mellom de to andre. Dersom vi leser erklæringen fra den fjerde internasjonale kongress om bibelsk sionisme i 2001 framkommer et budskap som primært er politisk, og hvor Jesu Kristi frelses- og forsoningsverk tillegges svært liten betydning. Både verbbruken og ordbruken generelt er verdt å kommentere. Eksempelvis heter det: «det jødiske folk skulle gi...verden...Messias», der det naturlige ville være å skrive gav. Videre vises det til hva som er Kirkens «Store Håp – vår Herrens komme». Det naturlige her er å skrive gjenkomst, siden Herren jo allerede har kommet. Her er de rimelig å tro at ønsket om et godt forhold til jøder generelt og Israel spesielt er delforklaringer på denne ordbruken.

Framtidsoppfyllelse

Mer nyanserte er de fire heftene om bibelsk sionisme, av Malcolm Hedding, leder av IKAJ fram til juli 2011. Hefte 1 omhandler Jesu død og sier at korset blir til velsignelse og gjør at jordens slekter kommer hjem. Likevel er det først i hefte 4 – om det naturlige Israel og det åndelige Israel – at det eksplisitt sies at det som

forener Guds familie, både jøde og hedning er «deres tro på Jesus Messias». Denne vektleggingen av jødernes tro på Messias er imidlertid ikke noe som vektlegges i IKAJs generelle arbeid. Budskapet hos Hedding er at verdens forløsning i Gud avhenger av jødernes kontroll over Jerusalem og landet Israel.

Staten Israel får derfor en helt avgjørende plass i Guds frelsesplan hos de tre organisasjonene. Disse står imidlertid ikke for et syn som sier at paktloftene i seg selv gir frelse for jødene. Forfatteren har funnet at en slik forståelse har vunnet gjennom både i enkelte tyske kirker og hos enkelte katolske kardinaler (se Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap, -4 2010). Kristensjonistene bygger på en framtidig oppfyllelse av profetier om omvendelse, som forstås som en omvendelse til Jesus Messias. Organisasjonene sier ikke hva som skjer med de jøder som ikke lever i de tider da denne kollektive omvendelsen skal finne sted.

Kronikken er en bearbejdet versjon av artikkelen «Hvordan ser kristensjonister på jødernes frelse?», Norsk Tidsskrift for Misjonsvitenskap, nr 2/2012.

Debattredaksjonen prioriterer korte innlegg. A-debatt: Maks lengde 4 000 tegn, C-debatt: Maks lengde 1500 tegn, Kronikk: Maks lengde 6 500 tegn. Innlegg skal undertegnes med fullt navn. Redaksjonen skal alltid ha navn og adresse på forfatteren. Redaksjonen forbeholder seg retten til å kvalitetssikre og forkorte innlegg.

Kristensionismen og jødernes frelse

Erstatningsteologi

MARIAN EIGELES
TEOLOG OG STYREMEDLEM
I ORDET OG ISRAEL

Hans Morten Haugens kronikk om Kristensionister og jødernes frelse (Dagen 10. august) kan karakteriseres med disse tre ord: grundig, seriøs, saklig. Langt på vei gir den en beskrivelse av hva vi, de kristne sionister, står for. Jeg tror også at hans beskrivelse av nyanseforskjellene mellom de tre norske kristensionistiske organisasjoner er korrekt. Men jeg kan ikke gå med på hans forståelse av Romerbrevet 9, 6-7: «For ikke alle israelitter tilhører virkelig Israel, og ikke alle Abrahams etterkommere er Abrahams barn». Ifølge ham er dette en tydeliggjøring av skillet mellom israelitter, som Abrahams etterkommere, og Israel, som hele Guds folk, uavhengig av vårt etniske opphav. Hvis jeg forstår ham riktig, er Israel som hele Guds folk uavhengig av vårt etniske opphav ikke noe annet enn Jesu Kristi kirke. Men hva med jødernes flertall, som fortsatt sier nei til Jesus? Er de ikke lengre Guds folk? Jeg tror ikke dette var det Paulus mente. For den samme Paulus skrev i følge Romerne 11, 28 at jødene hva evangeliet angår er fiender, men ifølge utvelgelsen er de elsket. Dette betyr at Guds utvelgelse fortsatt gjelder hele jødiske folk. Jødene som nasjon tilhører Gud, også de som fortsatt sier nei til Jesus. Gud er fortsatt Israels Gud, jødene er fortsatt Guds folk. Men dette betyr ikke alle jødene automatisk er frelst. I likhet med alle andre mennesker er enhver jødes frelse avhengig av hans/hennes ja til Jesus.

Men Gud har eiendomsrett over hele nasjonen Israel. Og med det mener vi det fysiske, det biologiske Israel. Og Gud har gitt denne nasjon klare, sikre løfter gjennom deres stamfar Abraham.

FORTSATT UTVALGT: Men hva med jødernes flertall, som fortsatt sier nei til Jesus? Er de ikke lengre Guds folk? Jeg tror ikke dette var det Paulus mente, skriver Marian Eigeles. FOTO: ERIC THAYER, REUTERS/NTB SCANPIX

Der inkludert landløftene. Ingen av disse løfter er datostemplet. Og derfor tror vi at gjenopprettelse av den jødiske stat er bare begynnelsen på en frelseprosess, som vil ende med Israels totale frelse, både fysisk og nasjonal. Derfor er Israels tilbakekomst på kartet en

fresehistorisk begivenhet.

Hans Morten Haugen spør om vi har en oppfatning om og en strategi i møtet med jøder som ikke vedkjenner seg Jesus som Messias. Jeg kan ikke svare på vegne av alle kristensionister. Ikke en gang på vegne av bevegelsen Ordet og Israel

jeg er aktiv i. Men vi bekjenner oss til den Messias jødene venter på. Vi tror at han er Jesua fra Nazaret. Og han er kommet både som Israels- og verdensfrelser. Når det gjelder Israel, gjelder det både frelse for hver enkelte jøde, frelse fra synd, død og fortapelse, men også

Israels gjenreisning som nasjon. Han er kongen av Davids ætt som vil gjenreise Davids rike.

Og vi ber om at Gud skal bryte ned barrierene mellom ham og det jødiske folk, slik at de vil oppdage at Han de i dag sier nei til er Han de venter på.

Venstresiden har misforstått politikerrollen

Vei og jernbane

BÅRD HOKSRUD
SAMFERDSELSPOLITISK TALSMANN,
FREMSKRITTPARTIET

Norsk samferdselspolitikk burde handle om å bygge vei- og jernbane i Norge. I virkeligheten handler norsk samferdselspolitikk om å straffe folk som er avhengig av transport. Dette har det vært flere eksempler på den siste tiden.

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil tvinge butikker til å ta parkeringsavgift fra kundene. Regjeringspartiene vil også forby gratisparkering på jobben. Resultatet av venstresidens politikk er at det blir vanskeligere for folk flest å handle mat og kjøre barn til

barnehage og fritidsaktiviteter. Folk med dårlig råd får enda mindre å rutte med enn før. Diesebilforbud på enkelt dager i de største byene har allerede blitt vedtatt, og enda verre blir det hvis Transportøkonomisk Institutt får gjennomslag for sitt forslag om et generelt diesebilforbud i de største byene. Tenk bare på hva dette vil gjøre med verdien på diesebilene.

Jeg mener at rødgrønne politikere har misforstått politikerrollen, og at poenget med politikk ikke er å skape størst mulig problemer for folk flest. Poenget med politikk og demokrati er tvert imot at staten skal styres i tråd med folkemeningen. Selv om LO finansierer og driver mye av valgkampen for de rødgrønne, så tror jeg at det er uklokt av rødgrønne politikere å kjempe imot velgerne som skal velge dem.

Skuespill om Hans Nielsen Hauge

Avgudsdyrkelse

TRYGVE EINAR GJERDE
STYRENDE ELDEST I
DET HAUGIANSKE VENNESAMFUNN

Jeg ser i Dagen at Haugeinstituttet på ny skal bedrive skuespill om Hans Nielsen Hauge. Jeg vil gjerne få presisere at Det Haugianske Vennessamfunn (DHV) ikke har noe som helst med dette å gjøre. DHV har i alle år vært tro mot Guds Ord når det gjelder det som har med skuespill å gjøre.

Hauge selv kunne ikke tåle slikt, og han advarte mot den slags avgudsdyrkelse i mange sammenhenger. Det siste Hauge sa var: «Følg Jesus!» Han ønsket av hele

sitt hjerte at de han hadde møtt på sin vandring i Norges land, måtte følge Jesus. Han ville ikke at de skulle fremheve hans navn og drive avgudsdyrkelse med det. Det samme sa Luther, ja, jeg tror at enhver rettsindig kristen ønsker at det er det kjære Jesu Navn som skal skinne frem og deres eget navn trede ydmykt tilbake.

Vi skal regne oss som uverdige tjenere. Å bedrive skuespill om Den Hellige Ånds virke er jo en grusomhet mot Gud og skal ikke tåles. Aller verst, synes jeg, er at en bedriver skuespill om Jesu forsoning og virke. En fryktelig hån og spott som nok en dag vil bli en alvorlig anklage for dem som gjør slikt.